

12. Zeměpis

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda, člověk a společnost**

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

Vyučovací předmět: **Zeměpis**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu:

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie a integruje obsah vzdělávacího oboru Geologie a i části vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie. Rovněž integruje tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Časové vymezení předmětu: základní kurz

Ročník	Hodinová dotace
1. ročník a kvinta	2
2. ročník a sexta	2
3. ročník a septima	2

Organizační vymezení předmětu:

Výuka Zeměpisu probíhá bez dělení třídy v učebně zeměpisu, multimediální učebně nebo z organizačních důvodů i v jiných, zejména kmenových učebnách.

Ve čtvrtém ročníku je podle zájmu zařazen výběrový seminář určený pro maturanty s dotací 3 hodiny týdně

Součástí výuky jsou např. zeměpisné vycházky, besedy, výukové pořady a zeměpisná exkurze realizované i mimo budovu školy.

b) Začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TÉMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Kulturní a politické prostředí Geografie Asie. Geografie Afriky Evropa Česká republika	2. ročník a sexta 2. ročník a sexta 2. ročník a sexta 3. ročník a septima 3. ročník a septima
Multikulturní výchova	Sociální prostředí – socioekonomická sféra a její složky Kulturní a politické prostředí Geografie Afriky Geografie Ameriky Česká republika	1. ročník a kvinta 2. ročník a sexta 2. ročník a sexta 2. ročník a sexta 3. ročník septima
Environmentální výchova	Úvod do geografie Přírodní prostředí – fyzickogeografická sféra Krajina a životní prostředí Polární oblasti Světové oceány Evropa Místní region	1. ročník a kvinta 1. ročník a kvinta 1. ročník a kvinta 2. ročník a sexta 2. ročník a sexta 3. ročník a septima 3. ročník a septima

c) výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučující zeměpisu používají ve výuce postupy, metody a formy výuky, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení:

učitel:

- nabízí žákům úlohy, referáty nebo anotace, při jejichž řešení nebo tvorbě žáci vyhledávají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace z širších informačních zdrojů jako např. map, tabulek, grafů, obrázků, knih, filmů, časopisů, internetu, denního tisku, televize

- motivuje žáky k prezentaci krátkých aktualit nebo referátů, ve kterých propojují získané poznatky se znalostmi z ostatních vzdělávacích oblastí s důrazem na aktuální domácí i mezinárodní dění

Kompetence k řešení problémů:

učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností předpoklady pro řešení zadávaných problémových zeměpisných témat zadávaných vyučujícím v podobě úkolů nebo formou projektů
- na zeměpisné vycházce nebo exkurzi předkládá žákům úkoly a otázky, které propojují teoretické poznatky s praxí

Kompetence komunikativní:

učitel:

- vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo moderuje diskuzi s žáky
- umožňuje žákům předkládat zpracované práce nebo úlohy v elektronické podobě, žáci je mohou posílat e-mailem nebo takto mohou komunikovat v rámci využívání moderních informačních technologií i s učitelem

Kompetence sociální a personální

učitel:

- navrhuje úlohy nebo projekty, které vyžadují spolupráci žáků v různě velkých skupinách

Kompetence občanské

učitel:

- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- zapojuje žáky do ekologických soutěží nebo aktivit na půdě školy nebo mimo ni, které podporují uvědomění si ekologických problémů v globálním i lokálním měřítku
- předkládá informace a seznamuje žáky s formami pomoci, případně organizuje tuto pomoc pro lidi v oblastech postižených přírodními katastrofami, válečnými konflikty nebo jinou tíživou situací v takové míře, aby u žáků prohloubil empatii a ochotu pomoci těmto lidem
- v politické geografii a souvisejícím učivu zdůrazňuje principy demokracie a jejich přednosti oproti jiným formám vlády

Kompetence k podnikavosti

učitel :

- umožní studentům aktivní přístup k řešení problémů, dotažení úkolů až do samého závěru
- podporuje kreativitu a iniciativu studentů
- v rámci výuky umožňuje studentům dovednostní a experimentální růst
- vysvětluje jak dané informace aplikovat v praxi, popřípadě v rámci jejich profesní realizace

2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu základní kurz

Ročník : 1. ročník a kvinta

<i>Očekávané výstupy</i> Žák	<i>Obsah učivo</i>	<i>PT a TO</i>
<ul style="list-style-type: none">• vymezí objekt a předmět studia geografie• rozdělí geografii jako vědu• zhodnotí význam geografie pro společnost	Úvod do geografie <ul style="list-style-type: none">• krajinná sféra, rozdělení a význam geografie	EV: Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none">• bude znát základní strukturu vesmíru a objekty v něm• bude schopný uvědomit si tvar Země a rozměry• popíše základní pohyby Země s tím co způsobují	Země jako vesmírné těleso <ul style="list-style-type: none">• základní poznatky o vesmíru a sluneční soustavě• tvar a velikost Země• pohyby Země a jejich důsledky	

<ul style="list-style-type: none"> ● vysvětlí význam pojmu obsah mapy ● prokáže schopnost orientace s mapou v terénu včetně práce s měřítkem mapy ● bude vědět k čemu se používají kartografická zobrazení ● vytváří a využívá vlastní mentální mapy pro orientaci v konkrétním území ● osvojí si základní poznatky práce s GIS 	<p>Zemský povrch a mapa</p> <ul style="list-style-type: none"> ● mapa a obsah mapy ● kartografická zobrazení ● GIS a GPS 	
<ul style="list-style-type: none"> ● vyčlení základní fyzicko-geografické sféry členění zemského povrchu ● schopnost všimnout si vztahů mezi jednotlivými fyzicko-geografickými sférami ● objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických páسů ● objasní pojmy skleníkový efekt a ozónová díra ● objasní velký a malý oběh vody ● rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině ● bude se umět orientovat v základních hydrologických charakteristikách ● bude znát příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů ● bude znát tvary vznikající činností vnitřních geologických sil ● rozliší běžné typy magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin ● rozliší hlavní biomy světa ● charakterizuje hlavní biomy světa ● určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu ● navrhne využití půd v regionu podle mapy půdních typů 	<p>Přírodní prostředí – fyzickogeografická sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> ● atmosféra <ul style="list-style-type: none"> - složení a struktura atmosféry - skleníkový efekt - ozónová díra - všeobecná cirkulace atmosféry - počasí a podnebí - podnebné pásy ● hydrosféra <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi (povrchová, podpovrchová, atmosférická voda) - oběh vody na Zemi - světový oceán - vodstvo pevnin - základní hydrologické charakteristiky - podpovrchová voda ● litosféra <ul style="list-style-type: none"> - složení a struktura Země - magmatické horniny - sedimentární horniny - metamorfované horniny - desková tektonika - zemský povrch - endogenní procesy a základní tvary, které jimi vznikají - exogenní procesy a základní tvary, které jimi vznikají ● biosféra <ul style="list-style-type: none"> - Vymezení biosféry a základních biogeografických pojmů - hlavní biomy a jejich charakteristika 	<p>EV:</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - faunistické a floristické oblasti světa ● pedosféra - složení a stavba půd - půdotvorné procesy - typy a druhy půd - rozšíření půd na Zemi 	
<ul style="list-style-type: none"> ● zhodnotí geografické a hospodářské aspekty působící na pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ● schopnost rozlišení základních jazykových rodin, ras a náboženství ● znalost základních demografických charakteristik ● znalost typů sídel a odhadnutí aktuálních tendencí ve vývoji osídlení ● vymezení hospodářské jádrové a periferní oblasti světa ● vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu a správně odhaduje jejich potenciál 	<p>Sociální prostředí – socioekonomická sféra a její složky</p> <ul style="list-style-type: none"> ● obyvatelstvo <ul style="list-style-type: none"> - vývoj obyvatelstva na Zemi - rozmístění obyvatelstva na Zemi - přírůstek a úbytek obyvatelstva - struktura obyvatelstva - rasy, národy, jazyky a náboženství ● sídla <ul style="list-style-type: none"> - typy sídel ● hospodářství <ul style="list-style-type: none"> - průmysl a jeho odvětví - zemědělství, lesní hospodářství a rybolov - doprava a spoje - služby - zahraniční obchod 	<p>MKV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny ● zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí 	<p>Krajina a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ● geografie životního prostředí ● přírodní a civilizační rizika ● trvale udržitelný rozvoj 	<p>EV</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p>

Ročník : 2. ročník a sexta

Očekávané výstupy	Obsah učiva	PT a TO
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti ▪ lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji 	<p>Kulturní a politické prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ státní zřízení, geopolitické procesy, politické a vojenské organizace ▪ hlavní světová ohniska napětí 	<p>VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy (INT) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a ukáže na mapě FG a SOE regiony Asie ▪ vymezí a na mapě ukáže jádrové a periferní oblasti ▪ zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost ▪ objasní sociální, politické a hospodářské problémy, „Zlatý trojúhelník“, „Asijské tygři“ 	<p>Geografie Asie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Blízký a Střední východ ▪ Východní Asie ▪ Monzunová Asie ▪ Jižní a jihovýchodní Asie 	<p>VMEGS : Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony Afriky ▪ porovná základní demografické údaje ▪ vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém ▪ kolonizace a dekolonizace ▪ popíše hlavní sociální a zdravotní problémy jednotlivých oblastí ▪ vymezí na mapě hlavní dopravní linie ▪ objasní základní rozdíly mezi rozvojovými zeměmi jižní Afriky a Jižní Afrikou 	<p>Geografie Afriky Islámská Afrika. Černá Afrika. Sahel Západní Afrika Střední Afrika Východní Afrika Jižní Afrika Republika Jižní Afrika.</p>	<p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony Ameriky ▪ porovná základní demografické údaje ▪ vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace ▪ zhodnotí hlavní sociální, zdravotní a ekonomické ▪ problémy rozvojových zemí Ameriky ▪ charakterizuje jednotlivé regiony 	<p>Geografie Ameriky Severní Amerika Kanada USA Latinská Amerika Mexiko Střední Amerika Jižní Amerika</p>	<p>prostředí</p> <p>MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony, ▪ zhodnotí uvedené regiony ▪ porovná základní demografické údaje ▪ vymezí základní etnika a jazykové skupiny, původní obyvatelstvo, osídlence a imigranty ▪ rozdělí a porovná země podle dostupných ekonomických ukazatelů ▪ charakterizuje hlavní sociální, zdravotní a ekonomické problémy rozvojových zemí ▪ objasní strukturu hospodářství vyspělých zemí, jejich zapojení do mezinárodní dělby práce 	<p>Geografie Austrálie a Oceánie Austrálie Nový Zéland Oceánie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a na mapě ukáže oblasti, vymezí ostrovní skupiny ▪ zhodnotí význam Antarktidy a Arktidy ▪ uvede významné badatele – polárníky 	<p>Polární oblasti. Arktida Antarktida</p>	<p>EV: Člověk a životní prostředí: Projekty – referáty na téma: „Využití Antarktidy a Arktidy“ nebo „Využití světového oceánu“ „Čím jsou významné organismy pro člověka,</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vymezí a na mapě ukáže jednotlivé oceány, moře ▪ popíše reliéf dna, systém mořských proudů, rozdíl v salinitě atd. ▪ zhodnotí význam (biologické, minerální a energetické zdroje) 	<p>Světové oceány Tichý oceán, Atlantský oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán</p>	

		<p>jaké jsou příčiny vzniku a zániku některých rostlinných a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany“ „Jakým způsobem člověk využívá vodu a jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění“</p>
--	--	---

Ročník : 3. ročník a septima

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák</p>	<p>Obsah učiva</p>	<p>PT a TO</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách makroregiony Evropy, vymezí jejich hranice, ▪ zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastávají a mohou nastat a co je příčinou těchto změn ▪ objasní vývoj evropské integrace a principy Evropské unie 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika ▪ integrace, EU ▪ regionalizace 	<p>VMEGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žijeme v Evropě <p>EV:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Člověk a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí polohu, přírodních poměry a zdroje České republiky ▪ lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ▪ vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, ▪ stručný historický vývoj, ▪ přírodní prostředí, ▪ charakteristiky obyvatelstva a sídel, ▪ transformační ekonomické procesy, ▪ struktura hospodářství, ▪ regiony <p>Místní region</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování 	<p>VMEGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žijeme v Evropě <p>MKV:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní problémy sociokulturních rozdílů ▪ Psychosociální aspekty interkulturality ▪ Vztah ke multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kult. Prostředí <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ŽP regionu a ČR

Volitelný předmět - jednoletý

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda, člověk a společnost**
Vzdělávací obor: **Zeměpis**
Vyučovací předmět: **Zeměpis (maturitní)**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět maturitní zeměpis je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost. Předmět slouží k ucelení a rozšíření poznatků získaných během studia v základním kurzu. Hlavním cílem je příprava studentů k maturitní zkoušce. Samotná příprava velmi často probíhá prostřednictvím prezentací, referátů a zkoušení daných témat. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Časové vymezení předmětu: maturitní zeměpis

Ročník	Hodinová dotace
4. ročník a oktáva	3

Organizační vymezení předmětu:

Výuka maturitního zeměpisu probíhá bez dělení třídy v odborné učebně zeměpisu.

b) začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TÉMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Kulturní a politické prostředí Geografie Asie. Geografie Afriky Evropa Česká republika	4. ročník a oktáva

Multikulturní výchova	Sociální prostředí – socioekonomická sféra a její složky Kulturní a politické prostředí Geografie Afriky Geografie Ameriky Česká republika	4. ročník a oktáva
Environmentální výchova	Úvod do geografie Přírodní prostředí – fyzickogeografická sféra Krajina a životní prostředí Polární oblasti Světové oceány Evropa Místní region	4. ročník a oktáva

c) výchovné a vzdělávací strategie:

Vyučující zeměpisu používají ve výuce postupy, metody a formy výuky, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení:

učitel:

- zadává žákům jednotlivé okruhy, kterou jsou předmětem maturitního zeměpisu a tím je přiměje pracovat s více zdroji, třídít informace, orientovat se v problému, zvládnout danou tematiku
- prostřednictvím prezentací jsou studenti nuceni zvládnout verbálně předat získané znalosti

Kompetence k řešení problémů:

učitel:

- na základě získaných vědomostí jsou žákům zadávány různé úkoly a projekty. Žák je při jejich vyhotovení nucen řešit nastalé problémy.

Kompetence komunikativní:

učitel:

- vytváří prostor pro interpretaci poznatků a názorů žáků na zeměpisná témata, vede nebo moderuje diskusi s žáky
- umožňuje žákům předkládat zpracované práce nebo úlohy v elektronické podobě, žáci je mohou posílat e-mailem nebo takto mohou komunikovat v rámci využívání moderních informačních technologií i s učitelem

Kompetence sociální a personální

učitel:

- podporuje formu skupinového vyučování zadáváním úkolů různě početným skupinám, vyžaduje a kontroluje komunikaci dané skupiny a hodnotí výsledky, které skupina dosáhne.

Kompetence občanské

učitel:

- předkládá informace z oblasti demografie a aktuálního dění, na jejichž základě si žák uvědomuje a respektuje kulturní, sociální a náboženskou různorodost lidské populace a odmítá xenofobní nebo rasistické názory
- nabízí studentům zapojení do různých ekologických aktivit
- v politické geografii věnuje čas rizikovým regionům, diskutuje danou tematiku se žáky, snaží se nastítnit řešení. Srovnává jednotlivé formy vlády (demokracie, autokracie)

Kompetence k podnikavosti

učitel :

- umožní studentům aktivní přístup k řešení problémů, dotažení úkolů až do samého závěru
- podporuje kreativitu a iniciativu studentů
- v rámci výuky umožňuje studentům dovednostní a experimentální růst
- vysvětluje jak dané informace aplikovat v praxi, popřípadě v rámci jejich profesní realizace

2.Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák</p>	<p>Obsah učivo</p>	<p>PT a TO</p>
<ul style="list-style-type: none"> -umí vymezit geografii jako obor -zná stručnou historii získávání geografických poznatků -charakterizuje vývoj a vymezení současného objektu geografie – sférický model krajinné sféry -postavení mezi ostatními vědami -současné hlavní zaměření využití geografických poznatků 	<p><u>Geografie jako věda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -vymezení -historie -objekt geografie -postavení mezi vědami -současné zaměření 	<p>EV</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zná stručnou historii vývoje mapové tvorby - ví co je mapa -základní druhy prací při vzniku topografické mapy -umí vysvětlit základní typy kartografických projekcí -rozdělí mapy podle měřítka -zvládá obsah mapy a základní mapové značky a vyjadřovací prostředky -dokáže vysvětlit pojmy fotogrammetrie,dálkový průzkum Země,kartografická generalizace - umí provádět základní praktické práce při orientaci mapy, využívá poznatky z kartometrie a umí zkonstruovat profil terénu a sklonové měřítko 	<p><u>Geografická kartografie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -mapa -historie -kartografické projekce -konstrukce mapy -rozdělení map podle obsahu a měřítka -obsah mapy a mapové značky -fotogrammetrie -DPZ .generalizace -kartometrie -praktické práce s mapou 	
<ul style="list-style-type: none"> -má základní představu o postavení Země ve Vesmíru -zná tvar a hlavní rozměry Země -umí vysvětlit pohyby Země a jejich důsledek pro život - ví z čeho vychází zdánlivý pohyb Slunce -dokáže logicky vysvětlit hlavní 	<p><u>Země jako vesmírné těleso</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -postavení Země ve Vesmíru -tvar a rozměry Země -pohyby Země a jejich důsledky -zdánlivý pohyb Slunce -hlavní astronomické kružnice -datová hranice a časová pásma 	<p>EV</p> <p>Problematika vztahů organismů a prostředí</p>

<p>astronomické kružnice -ví co je datová hranice a umí pracovat s časovými pásmy -zná působení Coriolisovy síly a její aplikace dokáže vysvětlit slapové jevy a jejich praktický důsledek -zná pohyby Měsíce a jejich důsledek</p> <p>-umí vymezit vrstvy atmosféry, jejich charakteristiku a složení -zná základní jevy v atmosféře a umí vysvětlit princip proudění vzduchu, ozónová díra, kleníkový efekt -pracuje s pojmy tlaková výše a níže, vzduchové hmoty a atmosférické fronty -zvládá zdůvodnění planetární cirkulace a vysvětlení nepravidelného proudění a místních větrů -dokáže vymezit hlavní šířkové podnebné pásy a provést jejich charakteristiku, dokáže vysvětlit výškovou stupňovitost klimatu -orientuje se v hlavních pojmech pro předpověď počasí jako klíč synop, základní prvky počasí, synoptická mapa</p>	<p>-Coriolisova síla a její projevy -slapové jevy a jejich důsledek -pohyby Měsíce jejich důsledky</p> <p><u>Atmosféra</u> -vrstvy a složení atmosféry -základní jevy v atmosféře -vzduchové hmoty a atmosférické fronty -planetární cirkulace, místní a sezónní větry -šířková páskovitost podnebí -výšková stupňovitost klimatu -předpověď počasí</p>	<p>EV Problematika vztahů organismů a prostředí</p>
<p>-dokáže vymezit polohu a rozlohu kontinentu -na mapě ukazuje základní fyzickogeografické a socioekonomické charakteristiky -zhodnotí hospodářskou úroveň USA a Kanady -v jednotlivých státech vymezí hlavní průmyslové a zemědělské oblasti a zhodnotí dopravní systém -zařadí státy do světových hospodářských a vojenskopolitických integrací a charakterizuje jejich zahraniční politiku</p>	<p><u>Severní Amerika</u> -vymezení regionu -fyzickogeografická charakteristika -socioekonomická charakteristika -USA a Kanada -zahraniční politika</p>	<p>VMEGS Globalizační a rozvojové procesy (INT) MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<p>-vymezí hydrosféru -zhodnotí poměr rozlohy pevniny a oceánu</p>	<p><u>Hydrosféra</u></p>	<p>EV Problematika vztahů</p>

<p>-popíše velký a malý koloběh vody v KS -charakterizuje světový oceán a jeho rozdělení na jednotlivá moře podle polohy -vysvětlí základní vlastnosti svět. oceánu – teplota, salinita, pohyby, využití -charakterizuje vodstvo pevnin- umí ukázat hlavní řeky, jezera – rozdělení, umělé vodní nádrže, močály, bezodtoké oblasti, ledovce -rozdělí podpovrchovou vodu na jednotlivé typy -nastíní problém nerovnoměrného rozložení sladké vody, problém sucha a hospodaření s vodou</p>	<p>-rozložení vodstva a pevniny -koloběh vody v krajinné sféře -světový oceán -vodstvo pevnin -podpovrchová voda -hospodaření s vodou</p>	<p>organismů a prostředí</p>
<p>-provede celkovou charakteristiku Japonska s větším zaměřením na hospodářství -zhodnotí hospodářskou vyspělost Číny, vymezí hlavní hospodářské oblasti a centra průmyslu a charakterizuje zemědělství -vysvětlí problém Tibetu -vyjmenuje malé asijské „draky“, zařadí je do dvou etap vývoje a stanoví hlavní hospodářské příčiny jejich rychlého rozvoje -vysvětlí problém Izraele z hlediska historického a vojenskopolitického, charakterizuje Sionismus, vysvětlí hospodářský princip státu .Kibucy</p>	<p><u>Vyspělé země Asie</u> -Japonsko -Čína -malí asijské „draci“ -Izrael</p>	<p>VMEGS Globalizační a rozvojové procesy (INT) MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<p>-vymezí litosféru a její složení -vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní litosférické desky -objasní vývoj a pohyby kontinentů -vyjmenuje a charakterizuje hlavní endogenní a exogenní pochody -popíše vznik georeliéfu, základní tvary, rozdělení podle absolutní a relativní výšky -popíše a rozliší základní tvary oceánského dna</p>	<p><u>Litosféra</u> -vymezení -hlavní litosférické desky -pohyby kontinentů –Wegenerova teorie -endogenní a exogenní pochody -georeliéf -členění oceánského dna</p>	<p>EV Problematika vztahů organismů a prostředí</p>
<p>-určí polohu a rozlohu Afriky, srovná ji s ostatními kontinenty -charakterizuje horizontální členitost vzhledem k ostatním kontinentům, na</p>	<p><u>Afrika –fyzickogeografická charakteristika</u></p>	<p>VMEGS Globalizační a rozvojové</p>

<p>mapě ukazuje nejvýznamnější poloostrovy, ostrovy, zálivy, průlivy, průplavy</p> <p>-zhodnotí celkovou vertikální členitost a ukazuje na mapě nejvýznamnější nížiny, vysočiny, pánve, pouště, příkopové propadliny</p> <p>-vyhodnotí jednotlivé podnebné pásy</p> <p>-zhodnotí výskyt půdních typů v souvislosti s jejich využitím pro zemědělství</p> <p>-vymezí a komplexně charakterizuje typy krajiny v závislosti na šířkových podnebních pásech- zdůrazní problém Sahelu</p> <p>-vyjmenuje známé Národní parky a zhodnotí stav a poškození krajiny</p>	<p>-poloha a rozloha</p> <p>-horizontální členitost</p> <p>-povrch</p> <p>-podnebí</p> <p>-vodstvo</p> <p>-půdní podmínky</p> <p>-rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>-životní prostředí</p>	<p>procesy (INT)</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT)</p> <p>MKV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<p>-vymezí skupiny států na základě vyspělosti jejich ekonomik, zaměření a HDP</p> <p>-uvede a porovná hlavní znaky ekonomik zemí vyspělých (S) a málo vyspělých (J)</p> <p>-analyzuje a vyhodnotí hlavní příčiny ekonomického rozporu mezi zeměmi „severu a jihu „</p> <p>-uvede hlavní ohniska politického napětí a válečných konfliktů současného světa a provede rozbor jejich hlavních příčin</p>	<p><u>Ekonomický rozpor zemí Sever X Jih</u></p> <p>-skupiny států podle hospodářské vyspělosti</p> <p>-charakteristické znaky hospodářství vyspělých zemí = SEVER a málo rozvinutých zemí = JIH</p> <p>-hlavní příčiny prohlubování rozporu S x J</p> <p>-aktuální ohniska politického napětí a válečných konfliktů</p>	<p>VMEGS</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy (INT)</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT)</p> <p>MKV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<p>-vymezí polohu a rozlohu Austrálie</p> <p>-provede charakteristiku typických přírodních oblastí se zaměřením na specifické znaky (endemiti, vádí, nedostatek vody...)</p> <p>-provede socioekonomickou charakteristiku se zdůrazněním zvláštních znaků (složení obyvatelstva, nerovnoměrné osídlení, sídelní struktura, specifika a zaměření ekonomiky)</p> <p>-vymezí makroregiony Oceánie a zařadí do nich hlavní ostrovy a souostroví</p> <p>-zhodnotí přírodní podmínky a vyspělost a zaměření ekonomiky</p>	<p><u>Austrálie, Nový Zéland, Oceánie</u></p> <p>-Austrálie – celková charakteristika</p> <p>-Oceánie- hlavní souostroví</p> <p>- přírodní podmínky</p> <p>- zhodnocení hospod. vyspělosti a zaměření</p> <p>-Nový Zéland- celková charakteristika</p>	<p>VMEGS</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy (INT)</p> <p>Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT)</p> <p>MKV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>

<p>(kopa) -vymezí polohu N.Zéland jako největšího a nejvyspělejšího státu Oceánie -porovná přírodní podmínky S a J ostrova -zhodnotí hospod.vyspělost a zaměření zahraničního obchodu</p>		
<p>-dokáže popsat vznik, složení a základní vlastnosti půd -nakreslí půdní profil a popíše základní horizonty -vymezí a charakterizuje hlavní půdní druhy -vymezí pojem půdní typ -dokáže zařadit a popsat půdní typy jednotlivých šířkových pásů -vytyčí hlavní příčiny poškozování a ochrany půdního fondu -uvede typické příklady přizpůsobení rostlin a živočichů konkrétním podmínkám -vysvětlí pojmy relikt, endemit, ekologie, ekosystém, přírodní a kulturní krajina -rozebere komplexně jednotlivé bioklimatické pásy a jejich zařazení -vymezí výškové vegetační stupně v závislosti na nadmořské výšce</p>	<p><u>Pedosféra a biosféra</u> -vznik, složení a základní vlastnosti půdy , půdní profil a půdní horizont -půdní druhy a půdní typy -šířkové členění pedosféry -znehodnocování půdního fondu a jeho ochrana -přizpůsobování organismů daným podmínkám -komplexní charakteristika bioklimatických pásů -obecné rozšíření výškových vegetačních stupňů</p>	<p>EV Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí</p>
<p>-vymezí jednotlivé státy z hlediska polohy a nastíní stručný společenskohospodářský vývoj ve 20.století u jednotlivých států : -provede stručnou fyzickogeografickou charakteristiku -provede rozbor socioekonomické sféry se zaměřením na nerostné zdroje, průmysl a zemědělství -zhodnotí ekonomické postavení v rámci světa a EU -charakterizuje zapojení na světovém a evropském trhu – podíl a struktura dovozu a vývozu -dokáže vyjmenovat největší průmyslové koncerny, značky a produkty a největší města</p>	<p><u>Německo, Francie, Velká Británie</u> -společenskohospodářský vývoj ve 20.století -u jednotlivých států : stručná fyzickogeografická charakteristika -socioekonomická charakteristika se zaměřením na nerostné zdroje, průmysl a zemědělství -ekonomické postavení v rámci světa a EU -zhodnocení struktury a objemu dovozu a vývozu -příklady nejvýznamnějších průmyslových produktů a největší města</p>	<p>VMEGS Globalizační a rozvojové procesy (INT) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<p>-vymezí oblast a objasní název -charakterizuje fyzickogeografické prvky a typy přírodních krajin</p>	<p><u>Latinská Amerika</u> -fyzickogeografická charakteristika</p>	<p>VMEGS Globalizační a rozvojové</p>

<p>-provede celkovou socioekonomickou charakteristiku , zhodnotí hospodářskou vyspělost jednotlivých oblastí a zdůrazní příčiny tohoto stavu -vymezí čtyři hlavní oblasti a jejich státy -u nejvyspělejších států Brazílie,Argentina ,Chile,Venezuela charakterizuje průmysl a zemědělství</p>	<p>-celková socioekonomická charakteristika -čtyři hlavní oblasti -Brazílie,Argentina,Chile,Venezuela- charakteristika průmyslu a zemědělství</p>	<p>procesy (INT) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<p>-stanoví účel zemědělství a rozdělí je podle jednotlivých kritérií -charakterizuje podíl na svět.hospodářství,zaměstnanost ve vyspělých a rozvojových zemích a současný vývojový trend -zařadí pěstování kulturních plodin a chov hospodářských zvířat do oblastí podle podnebných pásů -stanoví podíl průmyslu na svět.hospodářství -uvede problém spotřeby obnovitelných a neobnovitelných surovin a znečištění a zásah do KS -rozdělí průmysl na sektory a odvětví a stanoví obecné podmínky pro jejich rozmístění -vymezí konkrétně hlavní oblasti soustředění odvětví a výroby</p>	<p><u>SES –průmyslová a zemědělská výroba ve světě</u> -rozdělení a účel zemědělství -podíl na svět.hospodářství -zaměstnanost a současný vývojový trend -světové rozšíření pěstování hospodářských plodin a chovu hospodářských zvířat -podíl průmyslu na světovém hospodářství spotřeba obnovitelných a neobnovitelných surovin -rozdělení na sektory a odvětví -obecné podmínky rozmístění a konkrétní oblasti soustředění hlavních odvětví -zaměstnanost v jednotlivých odvětvích</p>	<p>MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p>-stanoví polohu a rozlohu území -vymezí hlavní horopisné jednotky -provincie zhodnotí z hlediska vzniku,vývoje,vzhledu,morfologie,výškopisu krajinného potenciálu -rozčlení provincie Česká vysočina a Západní Karpaty na subprovincie a stručně je charakterizuje včetně uvedení nejvyšších vrcholů -ukazuje na mapě vybrané dílčí jednotky</p>	<p><u>Česká republika – fyzikogeografické podmínky</u> -poloha a rozloha -horopisné jednotky 4 provincií – Česká vysočina, Západní Karpaty , Středoevropská nížina, Západopanonské pánev -popis jednotek z hlediska vzniku, vývoje,vzhledu,tvarů,výškopisu,krajinného potenciálu -hlavní dílčí geomorfologické jednotky -orientace na mapě</p>	<p>EV ▪ ŽP regionu a ČR</p>

<p>-stanoví a vysvětlí hlavní biologické a socioekonomické znaky pro rozlišení obyvatelstva : počet,dynamika růstu,hlavní období nárůstu obyvatelstva,hustota,porodnost,úmrtnost,přirozený přírůstek,migrace,pohlaví,věk,rasy,za městnanost v hospodářství,náboženství,národnost ,jazyková příslušnost -vymezí a ukáže na mapě hlavní jádrové oblasti soustředění obyvatelstva světa -vysvětlí pojmy : sídlo,sídelní struktura,urbanizace,venkovské a městské osídlení,velkoměsto,světové velkoměsto,sídelní aglomerace,konurbace,megalopolis,problém chudinských periferií -vyjmenuje a ukáže největší svět.velkoměsta</p>	<p><u>Obyvatelstvo světa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - diferenciacie obyvatelstva podle hlavních biologických a socioekonomických znaků -jádrové oblasti soustředění obyvatelstva světa -sídla ,sídelní struktura,urbanizace -venkovské a městské osídlení -velkoměsto,světové velkoměsto, sídelní aglomerace, konurbace, megalopolis,problém chudinských periferií -největší světová velkoměsta - orientace 	<p>MKV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<p>-vyhodnotí základní ekonomické změny v hospodářství postkomunistických zemí -provede praktické vymezení základních změn na mapě Evropy po roce 1990 -zhodnotí stručně zaměření a úroveň ekonomik států přijatých do EU po 1.5.2004 -charakterizuje podrobněji socioekonomické poměry Slovenska</p>	<p><u>Změny na politické mapě Evropy po roce 1990</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - základní změny hospodářství postkomunistických zemí - nové politické uspořádání Evropy po roce 1990 - charakteristika ekonomik států přijatých po 1.5.2004 do EU - Slovensko – podrobnější socioekonomická charakteristika 	<p>VMEGS</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy (INT) Globální problémy, jejich příčiny a důsledky (INT) MKV Základní problémy Sociokulturních rozdílů (INT)</p>
<p>-rozebere podrobně jednotlivé přírodní charakteristiky území ČR -ukazuje na mapě nejdůležitější objekty -posoudí současný stav životního prostředí a vymezí systematiku chráněných území</p>	<p><u>Česká republika - fyzickogeografické podmínky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podnebí - vodstvo - půdní poměry - rostlinstvo a živočišstvo - životní prostředí ČR 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní problémy sociokulturních rozdílů ▪ Psychosociální aspekty interkulturality

<ul style="list-style-type: none"> -provede rozbor socioekonomických charakteristik ČR -charakterizuje hospodářský vývoj a rozmístění průmyslové a zemědělské výroby do roku 1990 a srovná se současným stavem -uvede hlavní oblasti rozmístění hlavních průmyslových a zemědělských oblastí -zhodnotí stručně zahraniční obchod z hlediska hlavních položek dovozu a vývozu -posoudí politiku ČR a její zapojení v rámci evropských a světových integrací(EU,NATO) 	<p><u>Česká republika - socioekonomická charakteristika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -obyvatelstvo -nerostné suroviny -hospodářský vývoj na území ČR ve 20.století -současný stav, změny a problémy -průmysl - struktura hlavních oblastí rozmístění -podmínky pro zemědělství,strukturní změny, hl.oblasti -zahraniční obchod, politika a zapojení do integrací (EU) 	<p>MKV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>VMEGS</p> <p>Žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> -vymezí hlavní globální problémy současného světa a provede jejich rozbor a stanoví hlavní příčiny -zhodnotí stav životního prostředí u nás a ve světě -uvede hlavní činitele poškozování jednotlivých konkrétních složek krajiny -analyzuje problém trvale udržitelného rozvoje a rovnováhy krajiny -provede výčet hlavních příčin prohlubujícího se rozporu mezi hospodářskou vyspělostí nejvyspělejších a nejchudších zemí světa 	<p><u>Globální problémy a životní prostředí na Zemi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -hlad, nemoci, války, energetické zdroje -životní prostředí na Zemi -situace ve světě a u nás -činitele znehodnocení základních složek krajiny -možnosti řešení a nápravy -prohlubující se nesoulad mezi hospodářskou vyspělostí nejbohatších a nejchudších zemí světa 	<p>EV</p> <p>Globalizační a rozvojové procesy (INT)</p> <p>Globální problémy</p>
<ul style="list-style-type: none"> -stanoví obecné rysy dopravy jako odvětví a její dopad na životní prostředí -rozdělí dopravu podle prostředí ve kterém se vykonává -porovná jednotlivé druhy dopravy podle základních charakteristik -vyčlení konkrétní oblasti s typickou dopravní strukturou podle hospodářské vyspělosti regionů a možností přírodních podmínek -analyzuje podle mapy hlavní dopravní trasy a směry u jednotlivých druhů dopravy 	<p><u>Doprava ve světě</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -obecné rysy dopravy -dopad dopravy na životní prostředí -rozdělení dopravy podle prostředí -porovnání jednotlivých druhů dopravy podle objemu přepravy, přepravních vzdáleností, hustoty sítě, nákladů, rychlosti... -rozšíření a převaha typických druhů dopravy v jednotlivých částech světa podle hospodářské vyspělosti regionů a přírodních podmínek, hlavní přepravní trasy 	<p>MKV</p> <p>Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>

<p>-provede komplexní charakteristiku jednotlivých přírodních složek krajiny</p> <p>-stanoví hospodářské zaměření regionu</p> <p>-zhodnotí podmínky pro zemědělství a vyčlení hlavní zemědělské oblasti</p> <p>-vybere a ukáže na mapě rozmístění průmyslových odvětví a přiřadí k nim hlavní centra</p> <p>-zhodnotí životní prostředí, uvede zvláštnosti a problémy</p> <p>-vybere typické přírodní a socioekonomické zajímavosti regionu</p>	<p><u>Region Uherské Hradiště</u></p> <p>-komplexní fyzickogeografická charakteristika</p> <p>-hospodářské zaměření okresu a podmínky pro zemědělství</p> <p>-zastoupení průmyslových odvětví a nejvýznamnější průmyslová centra</p> <p>-zvláštnosti a problémy životního prostředí</p>	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ŽP regionu a ČR
<p>-dovede vyřešit konkrétní úkol konkrétním způsobem : prací s mapou, výpočtem, měřením, konstrukcí, prací s busolou</p>	<p><u>Praktické úkoly</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s topografickou mapou - práce s busolou - určování souřadnic daného místa - použití měřítka v praxi - výpočet času na Zemi 	